

Hallituksen esitys Eduskunnalle laiksi maataloustulolain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksen tarkoituksena on muuttaa maataloustulolain (1102/77) 9 päivänä maaliskuuta 1981 allekirjoitetun tulopoliittisen kokonaisratkaisun liitteen 5 mukaisesti.

PERUSTELUT

Maataloustulolain voimassaoloaika päättyi helmikuun 1982 lopussa maidon, naudanlihan, sianlihan, lampaanlihan ja kananmunien osalta sekä heinäkuun 1982 lopussa rukiin, vehnän, rehuohran ja rehukauran osalta. Tulopoliittisen kokonaisratkaisun mukaisesti esitetään maataloustulolain voimassaoloaika jatkettavaksi vielä hinnoitteluvuodeksi 1982/83.

Maataloustulolain 12 §:n 1 momentin mukaan neuvotellaan elokuun loppuun mennessä siitä, miten tavoitehintoja olisi tarkistettava edellisessä maataloustuloratkaisussa edellytetystä tasosta tapahtuneiden kustannusten muutosten vuoksi. Kun tulopoliittisen kokonaisratkaisun mukaan maataloustuloa korotetaan 1 päivästä syyskuuta 1981 ja 1 päivästä syyskuuta 1982 lukien kustannusten nousun korvaamisen lisäksi sovittu määrällä, ehdotetaan mainittua momenttia muutettavaksi siten, että elokuun loppuun mennessä käytävissä neuvotteluissa voitaisiin neuvotella tavoitehintojen ja hintapoliittisen tuen tarkistamisesta muullakin kuin kustannusten muutosten perusteella.

Viimeksi mainittu tulopoliittisen kokonaisratkaisun kohta huomioon ottaen tulisi 12 §:n 2 momentti tarpeettomaksi ja 3 momentti siirtyisi 2 momentiksi.

Tammikuun 12 päivänä 1979 annetulla lailla (78/79) lisättiin maataloustulolakiin 13 a §, jonka mukaan hinnoitteluvuoden 1979/80 aikana oli mahdollista tarkistaa maataloustuloa määrällä, joka vastasi työ- ja virkaehtosopimuk-

siin sisältyvän indeksisidonnaisuuden perusteella sopimuskauden aikana tehtävää yleistä palkkojen tarkistusta. Edellä mainittu tulopoliittinen kokonaisratkaisu huomioon ottaen ehdotetaan sanottua momenttia muutettavaksi siten, että hinnoitteluvuosien 1981/82 ja 1982/83 aikana voidaan maataloustuloa tarkistaa työehtosopimuksiin sisältyvän indeksiehdon mukaisesti. Kun maataloustulolain voimassaoloaika päättyisi muiden tavoitehintatuotteiden kuin viljan osalta helmikuun 1983 lopussa, on tarkoituksena ottaa uuteen maataloustulolakiin säännös tulopoliittiseen kokonaisratkaisuun sisältyvän, 1 päivänä maaliskuuta 1983 toteutettavan indeksiehdon soveltamisesta.

Maataloustulolain 15 §:n 1 momentissa, sellaisena kuin se on 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa (917/80), on säädetty maidon, sianlihan ja kananmunien sekä leipäviljan ja rehuviljan osalta vuosiksi 1979—1981 ne markkinointi- ja vientimäärät, mitkä ylittävän osan vientikustannuksista maatalous vastaa. Tulopoliittisen kokonaisratkaisun mukaan pidetään kysymyksessä olevat määrät vuonna 1982 samoina kuin vuonna 1981. Tämän vuoksi ehdotetaan 15 §:n 1 momenttiin tehtäväksi tätä tarkoittavat muutokset.

Mikäli markkinointi- tai vientimääriä jonkin tai joidenkin tuotteiden osalta alitetaan, vähennetään 15 §:n 2 momentin mukaan maatalouden osuutta muiden tuotteiden vientikustannuksista määrällä, joka vastaa alitteen määrää-

sestä viennistä keskimäärin aiheutuvia kustannuksia. Maidon osalta tapahtuvaa alitetta ei kuitenkaan voida siirtää muiden tuotteiden osalle. Tulopoliittisen kokonaisratkaisun mukaan hallitus ratkaisee 31.3.1981 mennessä vuoden 1981 markkinointivastuualitteen kattamisen maatalouden markkinointineuvoston esityksen pohjalta. Markkinointineuvosto teki 17.3.1981 valtioneuvostolle ehdotuksen mainitun markkinointivastuualitteen ratkaisemiseksi. Hallitus hyväksyi neuvotteluistunnonsaan 31.3.1981 yksimielisesti markkinointineuvoston ehdotuksen vuoden 1981 markkinointivastuualitteen ratkaisemiseksi yhtymättä kumpaankaan markkinointineuvoston esitykseen liittyvään lausumaan.

Maatalouden osuus vientikustannuksista peritään maataloustuotteiden markkinoimis- ja muina maksuina sekä veroina sen mukaan kuin

siitä erikseen säädetään. Milloin maksujen ja verojen tuotto on viimeksi kuluneen tai kulumassa olevan kalenterivuoden aikana poikennut siitä määrästä, jolla maatalouden tulee osallistua vientikustannuksiin, otetaan tämä huomioon markkinoimismaksuja tai valmisteveroja kulumassa olevana tai seuraavana vuonna määrätessä. Tulopoliittisen kokonaisratkaisun mukaisesti otetaan vuonna 1981 maatalouden osuuden vähennyksenä huomioon 32 milj. markkaa, mikä vastaa sanottuna vuonna valtion tulo- ja menoarviossa siirtomaatilan kehittämisrahoitukseen varatusta määrärahasta vähennettävää määrää. Tätä tarkoittava lisäys ehdotetaan tehtäväksi 15 §:n 4 momenttiin.

Edellä esitetyn perusteella annetaan Eduskunnalle hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

maataloustulolain muuttamisesta

Eduskunnan päätökseen mukaisesti

muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1977 annetun maataloustulolain (1102/77) 1 §:n 1 momentti, 12 §, 13 a §:n 1 momentti ja 15 §,

sellaisina kuin niistä on 13 a §:n 1 momentti 12 päivänä tammikuuta 1979 annetussa laissa (78/79) ja 15 § osittain muutettuna 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa (917/80), näin kuuluviksi:

1 §

Maataloustulon kehittämiseksi, maataloustuotannon ohjaamiseksi ja tasapainottamiseksi sekä maatalouden hintatason vakaannuttamiseksi määrätään rukiin, vehnän, rehuohran ja rehu-kauran sekä maidon, naudanlihan, sianlihan, lampaanlihan ja kananmunien tavoitehinnat hinnoitteluvuosiksi 1978/79—1982/83 ja päätetään muista toimenpiteistä sen mukaan, kuin tässä laissa säädetään.

tenkaan pääomakustannusten muutosta, joka otetaan huomioon vain kerran vuodessa. Tällöin otetaan huomioon myös 1 §:n 1 momentissa mainittujen tuotteiden jälkitileissä viimeksi kuluneen kalenterivuoden aikana tapahtuneet muutokset.

Valtioneuvosto määrää uudet tavoitehinnat tulemaan voimaan syyskuun alusta. Tarkistusneuvottelujen ja uusien tavoitehintojen osalta noudatetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä 9—11 §:ssä on säädetty.

12 §

Valtioneuvosto ja maataloustuottajain keskusjärjestöt neuvottelevat elokuun loppuun mennessä siitä, miten tavoitehintoja ja hintapoliittista tukea olisi edellisessä maataloustuloratkaisussa edellytetystä tasosta tarkistettava huomioon ottaen myös maatalouden kustannustasossa tapahtunut muutos lukuun ottamatta kui-

13 a §

Valtioneuvoston ja maataloustuottajain keskusjärjestöjen välisissä neuvotteluissa sovitaan maataloustulon tarkistamisesta hinnoitteluvuosien 1981/82 ja 1982/83 aikana työehtosopimuksiin sisältyvän indeksiehdon mukaisesti.

15 §

Mikäli meijereiden vastaanottama maitomäärä ylittää vuonna 1979 2 710 milj. litraa, vuonna 1980 2 675 milj. litraa, vuonna 1981 2 675 milj. litraa, vuonna 1982 2 675 milj. litraa tai sianlihan, lihajalosteisiin sisältyvä sianliha mukaan luettuna, ja kananmunien vientimäärä ylittää vuosina 1979—1982 seuraavat määrät:

	1979	1980	1981	1982
sianliha, milj. kg . . .	14	13	13	13
kananmunat, milj. kg .	15	12	12	12

taikka mikäli leipäviljan vientimäärät sekä rehuviljan vientimäärät huomioon ottaen valtion viljavaraston tasausvarastomäärien muutos ylittävät vuosina 1979—1982 seuraavat määrät:

	1979	1980	1981	1982
leipävilja, milj. kg ..	105	100	100	100
rehuvilja, milj. kg ..	210	200	200	200

maatalous vastaa ylittävän osan vientikustannuksista. Edellä mainittuihin viljan vientimääriin sisältyväksi luetaan myös kotimaisen tärkkelyksen valmistukseen valtion tuella käytetyn vehnän ja ohran määrä. Mikäli valtion tuki mainitulla tavalla käytetyn viljan osalta poikkeaa vastaavan viljamäärän vientituesta, luetaan tärkkelyksen valmistukseen käytetyn viljan määrästä edellä mainittuihin vientimääriin sisältyväksi se osa, joka suoritettulla valtion tuella olisi voitu viedä maasta.

Mikäli 1 momentissa mainitut sianlihan, kananmunien tai leipäviljan vientimäärät taikka rehuviljan vientimäärät huomioon ottaen val-

tion viljavaraston tasausvarastomäärien muutos yhteensä jonkin tuotteen tai joidenkin tuotteiden osalta alittuvat, vähennetään maatalouden osuutta muiden tuotteiden vientikustannuksista määrällä, joka vastaa alitteen määräisestä viennistä valtiolle keskimäärin aiheutuvia kustannuksia. Maatalouden osuutta vientikustannuksista vähentävänä tekijänä otetaan lisäksi vuoden 1981 alitteen osalta huomioon kotimaista tarvetta varten tuotavan viljan määrä tulopoliittisen kokonaisratkaisun mukaisesti. Maidon osalta tapahtuvaa alitetta ei kuitenkaan voida siirtää muiden tuotteiden osalle.

Maatalouden osuus vientikustannuksista peritään maataloustuotteiden markkinoimis- ja muina maksuina sekä veroina sen mukaan, kuin siitä erikseen säädetään.

Milloin 3 momentissa tarkoitettujen maksujen ja verojen tuotto on viimeksi kuluneen tai kulumassa olevan kalenterivuoden aikana poikennut siitä määrästä, jolla maatalouden tulee 1 momentin mukaan osallistua maataloustuotteiden vientikustannuksiin, otetaan tämä huomioon maataloustuotteiden markkinoimismaksuja tai maataloustarvikkeiden valmisteveroja kulumassa olevana tai seuraavana vuonna määrättäessä. Vuonna 1981 otetaan maatalouden osuuden vähennyksenä huomioon 32 milj. markkaa, mikä vastaa sanottuna vuonna valtion tulo- ja menoarviossa siirtona maatilatalouden kehittämisrahastoon varatusta määrärahasta vähennettävää määrää.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 1981.

Helsingissä 29 päivänä huhtikuuta 1981

Tasavallan Presidentti

URHO KEKKONEN

Ministeri Veikko Saarto

Laki

maataloustulolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1977 annetun maataloustulolain (1102/77) 1 §:n 1 momentti, 12 §, 13 a §:n 1 momentti ja 15 §, sellaisina kuin niistä on 13 a §:n 1 momentti 12 päivänä tammikuuta 1979 annetussa laissa (78/79) ja 15 § osittain muutettuna 19 päivänä joulukuuta 1980 annetussa laissa (917/80), näin kuuluviksi:

Voimassa oleva laki

1 §

Maataloustulon kehittämiseksi, maataloustuotannon ohjaamiseksi ja tasapainottamiseksi sekä maatalouden hintatason vakaannuttamiseksi määrätään rukiin, vehnän, rehuohran ja rehu-kauran sekä maidon, naudanlihan, sianlihan, lampaanlihan ja kananmunien tavoitehinnat hinnoitteluvuosiksi 1978/79—1981/82 ja päätetään muista toimenpiteistä sen mukaan, kuin tässä laissa säädetään.

12 §

Valtioneuvosto ja maataloustuottajain keskusjärjestöt neuvottelevat elokuun loppuun mennessä siitä, miten tavoitehintatasoa olisi tarkistettava edellisessä maataloustuloratkaisussa edellytetystä tasosta tapahtuneiden kustannusten muutosten vuoksi lukuun ottamatta kuitenkin pääomakustannusten muutosta, joka otetaan huomioon vain kerran vuodessa. Lisäksi otetaan huomioon 1 §:n 1 momentissa mainittujen tuotteiden jälkitileissä viimeksi kuluneen kalenterivuoden aikana tapahtuneet muutokset.

Mikäli 1 momentin mukaan määräytyvä tavoitehintatason muutos olisi pienempi kuin 1 prosentti, tarkistusta ei toteuteta.

Valtioneuvosto määrää uudet tavoitehinnat tulemaan voimaan syyskuun alusta. Tarkistusneuvottelujen ja uusien tavoitehintojen osalta noudatetaan soveltuvin osin lisäksi, mitä 9—11 §:ssä on säädetty.

Ehdotus

1 §

Maataloustulon kehittämiseksi, maataloustuotannon ohjaamiseksi ja tasapainottamiseksi sekä maatalouden hintatason vakaannuttamiseksi määrätään rukiin, vehnän, rehuohran ja rehu-kauran sekä maidon, naudanlihan, sianlihan, lampaanlihan ja kananmunien tavoitehinnat hinnoitteluvuosiksi 1978/79—1982/83 ja päätetään muista toimenpiteistä sen mukaan, kuin tässä laissa säädetään.

12 §

Valtioneuvosto ja maataloustuottajain keskusjärjestöt neuvottelevat elokuun loppuun mennessä siitä, miten tavoitehintojen ja hintapoliittista tukea olisi edellisessä maataloustuloratkaisussa edellytetystä tasosta tarkistettava huomioon ottaen myös maatalouden kustannustasossa tapahtunut muutos lukuun ottamatta kuitenkin pääomakustannusten muutosta, joka otetaan huomioon vain kerran vuodessa. Tällöin otetaan huomioon myös 1 §:n 1 momentissa mainittujen tuotteiden jälkitileissä viimeksi kuluneen kalenterivuoden aikana tapahtuneet muutokset.

Voimassa oleva laki

13 a §

Valtioneuvoston ja maataloustuottajain keskusjärjestöjen välisissä neuvotteluissa voidaan sopia maataloustulon tarkistamisesta hinnoitteluvuoden 1979/80 aikana määrällä, joka vastaa työ- ja virkaehtosopimuksiin sisältyvän indeksidonnaisuuden perusteella sopimuskauden aikana tehtävää yleistä palkkojen tarkistusta.

15 §

Mikäli meijereiden vastaanottama maitomäärä ylittää vuonna 1979 2 710 milj. litraa, vuonna 1980 2 675 milj. litraa, vuonna 1981 2 675 milj. litraa tai sianlihan, lihajalosteisiin sisältyvä sianliha mukaan luettuna, ja kananmunien vientimäärä ylittää vuosina 1979—1981 seuraavat määrät:

	1979	1980	1981
sianliha, milj. kg	14	13	13
kananmunat, milj. kg	15	12	12

taikka mikäli leipäviljan vientimäärät sekä rehuviljan vientimäärät huomioon ottaen valtion viljavaraston tasausvarastomäärien muutos ylittävät vuosina 1979—1981 seuraavat määrät:

	1979	1980	1981
leipävilja, milj. kg	105	100	100
rehuvilja, milj. kg	210	200	200

maatalous vastaa ylittävän osan vientikustannuksista. Edellä mainittuihin viljan vientimääriin sisältyväksi luetaan myös kotimaisen tärkkelyksen valmistukseen valtion tuella käytetyn vehnän ja ohran määrä. Mikäli valtion tuki mainitulla tavalla käytetyn viljan osalta poikkeaa vastaavan viljamäärän vientituesta, luetaan tärkkelyksen valmistukseen käytetyn viljan määrästä edellä mainittuihin vientimääriin sisältyväksi se osa, joka suoritettulla valtion tuella olisi voitu viedä maasta.

Mikäli 1 momentissa mainitut sianlihan, kananmunien tai leipäviljan vientimäärät taikka rehuviljan vientimäärät huomioon ottaen valtion viljavaraston tasausvarastomäärien muutos yhteensä jonkun tuotteen tai joidenkin tuotteiden osalta alittuvat, vähennetään maatalouden osuutta muiden tuotteiden vientikustannuksista määrällä, joka vastaa alitteen määräisestä viennistä valtiolle keskimäärin ai-

Ehdotus

13 a §

Valtioneuvoston ja maataloustuottajain keskusjärjestöjen välisissä neuvotteluissa sovitaan maataloustulon tarkistamisesta *hinnoitteluvuosien 1981/82 ja 1982/83 aikana työehtosopimuksiin sisältyvän indeksiehdon mukaisesti.*

15 §

Mikäli meijereiden vastaanottama maitomäärä ylittää vuonna 1979 2 710 milj. litraa, vuonna 1980 2 675 milj. litraa, vuonna 1981 2 675 milj. litraa, vuonna 1982 2 675 milj. litraa tai sianlihan, lihajalosteisiin sisältyvä sianliha mukaan luettuna, ja kananmunien vientimäärä ylittää vuosina 1979—1982 seuraavat määrät:

	1979	1980	1981	1982
sianliha, milj. kg ...	14	13	13	13
kananmunat, milj. kg .	15	12	12	12

taikka mikäli leipäviljan vientimäärät sekä rehuviljan vientimäärät huomioon ottaen valtion viljavaraston tasausvarastomäärien muutos ylittävät vuosina 1979—1982 seuraavat määrät:

	1979	1980	1981	1982
leipävilja, milj. kg ..	105	100	100	100
rehuvilja, milj. kg ..	210	200	200	200

maatalous vastaa ylittävän osan vientikustannuksista. Edellä mainittuihin viljan vientimääriin sisältyväksi luetaan myös kotimaisen tärkkelyksen valmistukseen valtion tuella käytetyn vehnän ja ohran määrä. Mikäli valtion tuki mainitulla tavalla käytetyn viljan osalta poikkeaa vastaavan viljamäärän vientituesta, luetaan tärkkelyksen valmistukseen käytetyn viljan määrästä edellä mainittuihin vientimääriin sisältyväksi se osa, joka suoritettulla valtion tuella olisi voitu viedä maasta.

Mikäli 1 momentissa mainitut sianlihan, kananmunien tai leipäviljan vientimäärät taikka rehuviljan vientimäärät huomioon ottaen valtion viljavaraston tasausvarastomäärien muutos yhteensä jonkin tuotteen tai joidenkin tuotteiden osalta alittuvat, vähennetään maatalouden osuutta muiden tuotteiden vientikustannuksista määrällä, joka vastaa alitteen määräisestä viennistä valtiolle keskimäärin aiheutuvia kustan-

Voimassa oleva laki

heutuvia kustannuksia. Maidon osalta tapahtuvaa alitetta ei kuitenkaan voida siirtää muiden tuotteiden osalle.

Maatalouden osuus vientikustannuksista peritään maataloustuotteiden markkinoimis- ja muina maksuina sekä veroina sen mukaan, kuin siitä erikseen säädetään.

Milloin 3 momentissa tarkoitettujen maksujen ja verojen tuotto on viimeksi kuluneen tai kulumassa olevan kalenterivuoden aikana poikennut siitä määrästä, jolla maatalouden tulee 1 momentin mukaan osallistua maataloustuotteiden vientikustannuksiin, otetaan tämä huomioon maataloustuotteiden markkinoimismaksuja tai maataloustarvikkeiden valmisteveroja kulumassa olevana tai seuraavana vuonna määrättäessä.

Ehdotus

Maatalouden osuutta vientikustannuksista vähentävänä tekijänä otetaan lisäksi vuoden 1981 alitteen osalta huomioon kotimaista tarvetta varten tuotavan viljan määrä tulopoliittisen kokonaisratkaisun mukaisesti. Maidon osalta tapahtuvaa alitetta ei kuitenkaan voida siirtää muiden tuotteiden osalle.

Milloin 3 momentissa tarkoitettujen maksujen ja verojen tuotto on viimeksi kuluneen tai kulumassa olevan kalenterivuoden aikana poikennut siitä määrästä, jolla maatalouden tulee 1 momentin mukaan osallistua maataloustuotteiden vientikustannuksiin, otetaan tämä huomioon maataloustuotteiden markkinoimismaksuja tai maataloustarvikkeiden valmisteveroja kulumassa olevana tai seuraavana vuonna määrättäessä. Vuonna 1981 otetaan maatalouden osuuden vähennyksenä huomioon 32 milj. markkaa, mikä vastaa sanottuna vuonna valtion tulo- ja menoarviossa siirtona maatilatalouden kehittämisrahastoon varatusta määrärahabasta vähennettävää määrää.